

Economische effectmeting toerisme en recreatie IJmond

Stand van zaken 2007 en ontwikkeling 2004-2007

Rapportage in opdracht van
het regionaal economisch stimuleringsprogramma
IJmond Veelzijdig

Juni 2009

Projectnummer
MONIT.7.141

ZKA *Consultants & Planners*
Postbus 4833
4803 EV Breda
tel.: 076-5658877
fax: 076-5656489
e-mail: info@zka.nl
www.zka.nl

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	2
1.1. Aanleiding	2
1.2. Doel en vraagstelling	2
1.3. Leeswijzer	3
1.4. Aanpak en werkzaamheden	3
2. TOERISTISCH-RECREATIEF AANBOD	4
2.1. Inleiding	4
2.2. Afbakening onderwerp	4
2.3. Verblijfstoeristisch aanbod	4
2.4. Dagrecreatief aanbod	7
2.5. Beoordeling aanbod	10
3. GEBRUIK TOERISTISCH-RECREATIEF AANBOD	13
3.1. Inleiding	13
3.2. Gebruik verblijfstoeristisch aanbod	13
3.3. Gebruik dagrecreatief aanbod	15
4. ECONOMISCHE BETEKENIS TOERISME EN RECREATIE IJMOND	17
4.1. Inleiding	17
4.2. Economische betekenis toerisme en recreatie IJmond 2007	17
4.3. Economische betekenis per categorie	18
4.4. Verdeling naar bestemming	19
4.5. Verdeling naar herkomst	19
4.6. Ontwikkeling economische betekenis 2004-2007	20
4.7. Conclusies	22

SAMENVATTING

Aanleiding

In opdracht van het regionaal economisch stimuleringsprogramma IJmond Veelzijdig is onderzoek gedaan naar de omvang van het toeristisch-recreatief bezoek en de economische betekenis (bestedingen en werkgelegenheid) die met dit bezoek gepaard gaat. Hierbij is zowel de huidige omvang/betekenis anno 2007 bestudeerd als de ontwikkeling in de periode 2004-2007.

Bijna 420.000 toeristische overnachtingen in IJmond

In 2007 vonden bijna 420.000 toeristische overnachtingen plaats in de regio IJmond. De hotelmarkt heeft hierin een groot aandeel met ruim de helft van deze overnachtingen (inclusief zakelijke hotelovernachtingen). Ook toeristisch kamperen levert een belangrijke bijdrage (23%). Velsen is de belangrijkste gemeente op verblijfstoeristisch gebied met circa 45% van de overnachtingen. Ten opzichte van 2004 is het aantal overnachtingen met 7% gestegen.

Drie op de vier verblijfstoeristen komt van buiten Noord-Holland

Van de toeristische verblijfstoeristen in de regio komt ruim een kwart (28%) uit het buitenland en ongeveer de helft komt uit Nederland (exclusief de provincie Noord-Holland). In totaal komt aldus ongeveer 78% van de verblijfgasten van buiten Noord-Holland.

Bijna 9 miljoen dagrecreatieve bezoeken in IJmond

In IJmond hebben in 2007 bijna 9 miljoen dagrecreatieve bezoeken plaatsgevonden. De Beverwijkse Bazaar is hierbij de grootste publiekstrekker. Ook de dagrecreatiegebieden en stranden trekken veel dagrecreanten. Beverwijk en Velsen zijn beide goed voor 42 à 43% van de dagbezoeken in de regio. Ten opzichte van 2004 is het dagrecreatieve bezoek per saldo met 3% gedaald. Als de Beverwijkse Bazaar buiten beschouwing wordt gelaten is het aantal dagbezoeken echter licht gestegen (+1%).

Bijna driekwart van de dagrecreanten komt uit Noord-Holland

Van alle dagrecreanten in de regio is bijna 75% afkomstig uit de provincie Noord-Holland (inclusief IJmond). Hiervan komt ongeveer de helft uit de regio IJmond zelf en bijna de helft van elders in de provincie. Het buitenlands dagtoeristisch bezoek is in vergelijking met het verblijfstoerisme relatief bescheiden (8%).

Ruim € 290 miljoen aan toeristisch-recreatieve bestedingen in IJmond

De verblijfstoeristen en dagrecreanten in de regio IJmond hebben in 2007 gezamenlijk ongeveer € 293 miljoen uitgegeven. De meeste bestedingen komen terecht in de detailhandel en de horeca.

Toerisme en recreatie scheppen werk voor ongeveer 4.450 personen

Door deze bestedingen wordt werk geschept voor circa 4.450 personen. Dit is ruim 7% van het totaal aantal banen in de regio. Dit percentage is iets hoger dan het landelijk gemiddelde (circa 5%). Geconcludeerd kan worden dat de toeristisch-recreatieve sector in de regio IJmond relatief belangrijk is.

Bestedingen met 4% gegroeid, werkgelegenheid gedaald

Ten opzichte van 2004 zijn de toeristisch-recreatieve bestedingen in de regio IJmond met ruim € 11 miljoen toegenomen. Dit correspondeert met een groei van 4,1%. De werkgelegenheid is echter gedaald (door een toename van de arbeidsproductiviteit). Indien de Beverwijkse Bazaar (waaraan het bezoek behoorlijk is gedaald) buiten beschouwing wordt gelaten is sprake van een groei van de bestedingen van 16,4% (en de werkgelegenheid met 4,6%).

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Op 1 januari 2005 is het 3-jarig regionaal economisch actieprogramma IJmond Veelzijdig gestart als opvolger van IJmond 2000+. IJmond Veelzijdig bestaat uit drie peilers: wonen, ondernemen en ontspanning.

Op gebied van toerisme zijn in het programma IJmond Veelzijdig verschillende doelstellingen vastgesteld. Zo moet onder andere het toeristisch bezoek aan de regio – bestaande uit de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen – aan het eind van het programma (op 1 januari 2008) met 5.000 bezoeken zijn toegenomen.

Om inzicht te krijgen in de uitgangssituatie voorafgaand aan het programma heeft **ZKA Consultants & Planners** (ZKA) in opdracht van IJmond Veelzijdig in 2005 onderzoek gedaan naar de economische betekenis van toerisme en recreatie – uitgedrukt in bestedingen en werkgelegenheid – in de regio IJmond in het jaar 2004. Om nu te kunnen toetsen of aan bovenstaande groeidoelstelling is voldaan heeft IJmond Veelzijdig aan ZKA gevraagd een nieuwe meting te verrichten (over 2007) en die te vergelijken met de nulmeting uit 2005 (over 2004).

1.2. Doel en vraagstelling

Primair doel van de studie is inzicht te geven in de omvang van het toeristisch-recreatief bezoek aan de regio in 2007 en de bestedingen en werkgelegenheid die hiermee gepaard gaan alsmede in de ontwikkelingen hierin (2004-2007) gedurende de looptijd van het actieprogramma IJmond Veelzijdig.

Om inzicht te krijgen in de huidige betekenis van toerisme en recreatie in IJmond en de ontwikkeling in de periode 2004-2007, moeten de volgende vragen worden beantwoord:

- Wat is het gebruik (overnachtingen verblijfstoerisme en bezoekersaantallen dagrecreatie) van het toeristisch-recreatief aanbod in de regio anno 2007?
- Welke bestedingspatronen hebben de verschillende type toeristen/recreanten?
- Wat is de economische betekenis – uitgedrukt in bestedingen en werkgelegenheid – van toerisme en recreatie in IJmond anno 2007;
- Hoe hebben toerisme en recreatie in IJmond zich ontwikkeld in de periode 2004-2007, zowel wat betreft aantallen toeristen en recreanten alsmede wat betreft bestedingen en werkgelegenheid?

Daarnaast acht IJmond Veelzijdig het wenselijk om inzicht te krijgen in de mogelijke potenties van toerisme en recreatie in de regio zodanig dat de studie ook richting kan geven aan toekomstig beleid. Om dit te achterhalen is aan bezoekers en/of ondernemers gevraagd wat gasten/bezoekers missen en welke kansen zij voor de regio zien.

1.3. Leeswijzer

Deze rapportage is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 is gestart met de afbakening en categoriale indeling van toerisme binnen de regio IJmond en is het toeristisch-recreatief aanbod beschreven en beoordeeld;
- In hoofdstuk 3 is het gebruik van het toeristisch aanbod binnen de regio IJmond weergegeven;
- In hoofdstuk 4 is ingegaan op de huidige economische betekenis van toerisme – uitgedrukt in bestedingen en werkgelegenheid – in de regio IJmond in 2004 alsmede op de ontwikkeling in de periode 2004-2007.

1.4. Aanpak en werkzaamheden

Om een betrouwbare vergelijking met de nulmeting te bewerkstelligen is voor de éénmeting dezelfde opzet (afbakening en aanpak/methodiek) gehanteerd als bij de nulmeting.

Ten behoeve van deze studie zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Startbespreking;
- Inventarisatie toeristisch aanbod in de regio IJmond op basis van deskresearch;
- Actualiseren en uitbreiden vragenlijsten;
- (Telefonische) interviews onder de toeristische aanbieders¹;
- Enquête onder toeristen²;
- Dataentry en analyse enquêtes;
- Deskresearch beschikbare nota's en onderzoeken;
- Modelmatige doorrekening economische betekenis 2007;
- Analyse ontwikkeling 2004-2007;
- Rapportage en toelichting/presentatie.

¹ In totaal hebben 134 van de 171 organisaties meegewerkt, ofwel een respons van 78%.

² Voor dit onderzoek zijn 176 bezoekersenquêtes afgenomen. In eerste instantie is aan de toeristisch-recreatieve bedrijven gevraagd of zij de enquête aan hun bezoekers wilden uitreiken. Helaas wilden niet alle bedrijven (o.a. de Beverwijkse Bazaar) participeren en was de respons op deze schriftelijke enquête zeer laag. Derhalve is ervoor gekozen ook toeristen persoonlijk te interviewen. Met het oog op de respons is gekozen voor het enquêteren van toeristen op drukke plaatsen (IJmuiden en Wijk aan Zee) op dagen met relatief mooi weer. In totaal heeft 72% van de bezoekersenquêtes betrekking op IJmuiden, 20% op Wijk aan Zee en 8% elders in de regio (voor verblijfstoerisme is de verhouding 64%, 31% en 5% en voor dagtoerisme 78%, 11% en 10%).

2. TOERISTISCH-RECREATIEF AANBOD

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst het begrip toerisme afgebakend (2.2.) en wordt ingegaan op het toeristisch-recreatief aanbod waarop de in deze studie gehanteerde categoriale indeling is gebaseerd. In paragraaf 2.3 wordt nader ingegaan op het verblijfstoeristisch aanbod. In paragraaf 2.4. komt het dagrecreatief aanbod aan de orde. Tot slot volgt de beoordeling van het aanbod door toeristen en ondernemers (2.5.).

2.2. Afbakening onderwerp

De afbakening van het onderwerp toerisme en recreatie én de in dit onderzoek en rapport gehanteerde indeling in categorieën is gebaseerd op de structuur van het toeristisch-recreatief aanbod in de regio IJmond. Globaal kan hierbij een tweedeling worden gemaakt tussen verblijfstoerisme en dagrecreatie. Als richtlijn voor het dagtoerisme is de indeling van het CBS gehanteerd³, waarbij reguliere sport, verenigingen en hobby's buiten beschouwing blijven. De gehanteerde afbakening (en indeling) is vanwege de vergelijkbaarheid gelijk aan de studie uit 2005. Destijds is de afbakening tot stand gekomen in overleg met het projectbureau IJmond Veelzijdig.

In deze studie zijn voor de raming van de economische betekenis van toerisme en recreatie in IJmond alle bezoekers aan het in dit hoofdstuk beschreven toeristisch-recreatieve aanbod meegenomen. Dit zijn zowel inwoners uit de regio IJmond (bestaande uit de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen) als bezoekers van buiten de regio. In hoofdstuk 3 en bijlage 4 is nader ingegaan op de herkomst van de bezoekers.

2.3. Verblijfstoeristisch aanbod

In de navolgende tekst is een overzicht gegeven van het meegenomen aanbod op verblijfstoeristisch gebied in de regio IJmond. Hierbij is achtereenvolgens ingegaan op:

- Hotels;
- Campings (vaste en toeristische plaatsen);
- Vakantiewoningen/appartementen;
- Groepsaccommodaties;
- Strandhuisjes;
- Watersport (vaste ligplaatsen en passantenplaatsen).

Hotels

Onderstaande tabellen geven een overzicht van het hotelaanbod in de regio IJmond. Hierbij zijn tevens de pensions en bed & breakfast accommodaties meegenomen.

³ Overeenkomstig de definitie van het CBS worden onder recreatieve activiteiten niet begrepen: familie- en kennisbezoek, boodschappen doen, betaald werk verrichten, onderwijs volgen, kerkbezoek, dokterbezoek, sociale verplichtingen, dagelijkse lichaamsverzorging en activiteiten in en om de eigen woning.

Vanwege de verschillende bestedingsniveaus wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Hotels middenklasse en luxe: hotels vanaf 3 sterren (zie tabel 2.1.);
- Hotels standaard: hotels en pensions tot en met 2 sterren. Tot deze categorie behoren tevens de pensions en bed & breakfast accommodaties (zie tabel 2.2.).

Tabel 2.1. Hotelaanbod regio IJmond: middenklasse en luxe

Naam	Plaats	Gemeente	Sterren	Kamers	Bedden
Hotel Villa de Klughte	Wijk aan Zee	Beverwijk	3	12	33
Mare Sanat	Wijk aan Zee	Beverwijk	3	15	30
Hotel Het Hoge Duin	Wijk aan Zee	Beverwijk	3	66	127
Fletcher Hotel Zeeduin	Wijk aan Zee	Beverwijk	4	52	120
NH Hotel Château Marquette	Heemskerk	Heemskerk	4	65	125
De Weijman	Santpoort-Noord	Velsen	3	20	38
Bastion Haarlem/Velsen	Santpoort-Noord	Velsen	3	40	80
Spaarnwoude Resort	Velsen-Zuid	Velsen	4	32	64
Holiday Inn IJmuiden Seaport Beach	IJmuiden aan Zee	Velsen	4	146	292
Landgoed Duin en Kruidberg	Santpoort-Noord	Velsen	5	75	150
Totaal				523	1.059

In totaal bestaat het hotelaanbod in de regio IJmond uit 28 accommodaties met 674 kamers (waarvan 523 kamers in het middenklasse en luxe segment en 151 in het standaard segment) en 1.434 bedden (waarvan 1.059 in het middenklasse en luxe segment en 375 in het standaard segment).

In vergelijking met 2004 betekent dit dat het aantal accommodaties nagenoeg gelijk is gebleven (28 in 2008 ten opzichte van 27 in 2004). Het aantal bedden is echter met circa 7% gedaald. Bij de middenklasse en luxe hotels is dit met name veroorzaakt door het verdwijnen van hotel De Wijck in Wijk aan Zee, de vermindering van capaciteit van Zeeduin sinds de verbouwing in 2006 en de verschuiving van Prinsenhof naar de standaard categorie. Deze verschuiving van Prinsenhof naar het standaard segment en de opening van enkele nieuwe B&B's hebben de vermindering van de capaciteit bij enkele accommodaties (zoals Stayokay, Sonnevank en Royal) en het verdwijnen van enkele pensions echte niet kunnen compenseren.

Tabel 2.2. Hotelaanbod regio IJmond: standaard

Naam	Plaats	Gemeente	Sterren	Kamers	Bedden
Pension de Bruin	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	1	1
Kroon B&B	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	1	1
Van der Aar	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	1	2
Groen B&B	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	1	2
SEEL B&B	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	1	2
Huize Catharina	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	2	4
Schelvis	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	3	5
Pension 't Haasduin	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	4	8
Pension Jackie	Beverwijk	Beverwijk	0	4	8
Sonnevank	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	11	25
Badhotel Zeecroft	Wijk aan Zee	Beverwijk	2	17	30
Hostel Stayokay Heemskerk	Heemskerk	Heemskerk	0	32	160
Fam. Ruys-Hoogbergen	Uitgeest	Uitgeest	0	4	7
Koreman	IJmuiden	Velsen	0	1	3
Kennemerhof	IJmuiden aan Zee	Velsen	1	14	26
Hotel Royal	IJmuiden aan Zee	Velsen	2	5	21
Hotel Prinsenhof	IJmuiden aan Zee	Velsen	2	14	25
Augusta	IJmuiden aan Zee	Velsen	2	25	45
Totaal				151	375

Campings

Het campingsaanbod in de regio IJmond is in tabel 2.3 weergegeven. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen toeristische plaatsen (inclusief trekkershutten) en vaste plaatsen (seizoensplaatsen en jaarplaatsen). De regio IJmond telt 13 campings met in totaal zo'n 1.199 plaatsen. Hiervan zijn circa 530 standplaatsen vast (jaar- en seizoensplaatsen) en ongeveer 670 plaatsen toeristisch. Het totale aantal plaatsen heeft sinds 2004 een stijging laten zien van bijna 100 plaatsen, waarvan bijna 40 additionele vaste plaatsen en 60 extra toeristische plaatsen.

Tabel 2.3. Campingsaanbod regio IJmond

Naam	Plaats	Gemeente	Vaste plaatsen	Toeristische plaatsen	Totaal
Adrichem	Beverwijk	Beverwijk	45	10	55
Banjaert	Wijk aan Zee	Beverwijk	0	56	56
Aardenburg	Wijk aan Zee	Beverwijk	75	0	75
De Berenweide	Heemskerk	Heemskerk	9	21	30
Noorddorperbos	Heemskerk	Heemskerk	10	35	45
Winter	Uitgeest	Uitgeest	0	8	8
De Rodenburg Hoeve	Uitgeest	Uitgeest	0	10	10
Camping de Swaenebloem	Uitgeest	Uitgeest	0	40	40
Camping Zwaansmeerpolder	Uitgeest	Uitgeest	22	22	44
De Heerenduinen	IJmuiden	Velsen	20	0	20
Schoonenberg	Velsen-Zuid	Velsen	0	83	83
Camping de Duindoorn	IJmuiden aan Zee	Velsen	150	150	300
Park Buitenhuizen	Velsen-Zuid	Velsen	200	233	433
Totaal			531	668	1.199

Vakantiewoningen/appartementen

In de regio IJmond ligt één appartementencomplex met toeristische verhuur. Aan het Uitgeestermeer ligt een complex waar 30 luxe waterappartementen (met 180 bedden) worden verhuurd door De Meerparel. Het overige aanbod in deze categorie in de regio IJmond bestaat voornamelijk uit particuliere appartementen of particuliere vakantiewoningen. Dit aanbod is sterk geconcentreerd in Wijk aan Zee en wordt (deels) door de Stichting Promotie Wijk aan Zee en Toerisme IJmond vermarkt. In totaal zijn in dit onderzoek 40 particuliere woningen/appartementen meegenomen met 136 bedden. Het totale aanbod in deze categorie komt daarmee uit op 70 eenheden en 316 bedden.

Tabel 2.4. Bungalowaanbod regio IJmond

Naam	Plaats	Gemeente	Woningen	Bedden
De Meerparel	Uitgeest	Uitgeest	30	180
Particulier aanbod	Wijk aan Zee	Beverwijk	38	126
Particulier aanbod	Beverwijk	Beverwijk	2	10
Totaal			70	316

Groepsaccommodaties

In de regio IJmond liggen twee groepsaccommodatie met in totaal 114 bedden. In Heemskerk ligt Stichting Scoutcentrum Heemskerk met in totaal 34 bedden. Tevens heeft kampeerterrein de Banjaert in Wijk aan Zee een natuurvriendenhuis met 80 slaapplekken.

Strandhuisjes

Zowel de gemeenten Velsen (IJmuidensrand, Zuiderstrand, en Noorderstrand), Beverwijk (Wijk aan Zee) als Heemskerk beschikken over strandhuisjes. In totaal betreft het ongeveer 900 strandhuisjes.

Watersport

Voor wat betreft het aanbod aan ligplaatsen in jachthavens geldt dat er in de regio IJmond op dit moment vijf jachthavens gevestigd zijn met in totaal 1.930 ligplaatsen. Dit aanbod is weergegeven in tabel 2.5. Sinds 2004 heeft er een stijging van circa 65 ligplaatsen plaatsgevonden. Met name Marina Seaport IJmuiden heeft uitgebreid.

Tabel 2.5. Jachthavenaanbod regio IJmond

Naam	Plaats	Gemeente	Vaste plaatsen	Passanten-plaatsen	Totaal aantal plaatsen
Zaadnoordijk	Uitgeest	Uitgeest	420	0	420
Zonjee	Uitgeest	Uitgeest	100	0	100
Zwaansmeerpolder	Uitgeest	Uitgeest	480	20	500
Marina Seaport IJmuiden	IJmuiden	Velsen	400	250	650
Watersportvereniging IJmond	Velsen-Zuid	Velsen	240	20	260
Totaal			1.640	290	1.930

2.4. Dagrecreatief aanbod

In de navolgende tekst is een overzicht gegeven van het meegenomen aanbod op dagtoeristisch gebied in de regio IJmond. Hierbij is achtereenvolgens ingegaan op de volgende categorieën:

- Attracties.
- Musea en bezienswaardigheden;
- Rondvaarten/rondritten;
- Evenementen;
- Natuurgerichte buitenrecreatie;
- Strandbezoek;
- Kleine watersport;
- Outdoor/sportieve recreatie;

Attracties

In IJmond is de Beverwijkse Bazaar één van de grootste publiekstrekkingen. Daarnaast zijn er in de regio nog enkele kleinschaligere "attracties" zoals speeltuinen en een kinderboerderij gevestigd, maar deze zijn (in verband met de lokale functie van deze voorzieningen) – in overleg met de opdrachtgever en conform de nulmeting – niet meegenomen in dit onderzoek.

Musea en bezienswaardigheden

In tabel 2.7. op de volgende pagina zijn de musea en bezienswaardigheden (zoals molens, historische gebouwen/monumenten, informatiecentra, etc) in regio IJmond weergegeven. Het betreft de accommodaties die toegankelijk zijn voor publiek.

Rondvaarten en rondritten

In regio IJmond bestaan de volgende mogelijkheden voor rondvaarten en rondritten:

Tabel 2.6. Rondvaarten en rondritten

Naam	Plaats	Gemeente
Corus Stoomtrein	Velsen-Noord	Velsen
IJmuidense Rondvaartmaatschappij	IJmuiden aan Zee	Velsen

Tabel 2.7. Musea en bezienswaardigheden IJmond

Naam	Type	Plaats	Gemeente
Museum Kennemerland	Museum	Beverwijk	Beverwijk
Fort Veldhuis	Museum	Heemskerk	Heemskerk
2e Broekermolen	Molen	Uitgeest	Uitgeest
De Dog	Molen	Uitgeest	Uitgeest
De Dorregeester	Molen	Uitgeest	Uitgeest
De Kat / De Zien	Molen	Uitgeest	Uitgeest
Industrieel Erfgoedpark De Hoop	Bezienswaardigheid	Uitgeest	Uitgeest
Fort aan den Ham	Museum	Uitgeest	Uitgeest
Het Rechthuys	Historisch gebouw	Uitgeest	Uitgeest
Pieter Vermeulen Museum	Museum	Driehuis	Velsen
IJmuiden Zee- en havenmuseum De Visserijschool	Museum	IJmuiden	Velsen
Forteiland IJmuiden	Bezienswaardigheid	IJmuiden	Velsen
Ruïne van Brederode	Bezienswaardigheid	Santpoort-Zuid	Velsen
Korenmolen De Zandhaas	Molen	Santpoort-Noord	Velsen
Informatieboerderij Zorgvrij	Bedrijfsbezoeken	Velsen	Velsen
In het donker gezien	Bezienswaardigheid	Velsen-Noord	Velsen
Raadhuis voor de kunst	Bezienswaardigheid	Velsen-Zuid	Velsen
Bunker Museum IJmuiden	Museum	IJmuiden	Velsen

Evenementen

In de regio IJmond vinden jaarlijks zeer veel evenementen plaats. Deze evenementen variëren sterk in grootte. De evenementen in tabel 2.8. worden als toeristische relevant beschouwd en zijn (conform de nulmeting) meegenomen in dit onderzoek. Een aantal hiervan heeft een (inter)nationaal karakter (Hiswa te Water, Dance Valley, Corus Schaaktoernooi, etc).

Tabel 2.8. Evenementen IJmond

Evenement	Plaats	Gemeente
Feestweek Beverwijk	Beverwijk	Beverwijk
Corus Schaaktoernooi	Wijk aan Zee	Beverwijk
Kofferbakmarkten	Wijk aan Zee	Beverwijk
Meifestival Wijk aan Zee	Wijk aan Zee	Beverwijk
Open dag Bunkers	Wijk aan Zee	Beverwijk
Week van de Zee	Wijk aan Zee/IJmond	Beverwijk
Zeepkistenrace	Wijk aan Zee	Beverwijk
Feestweek Heemskerk	Heemskerk	Heemskerk
Polstokverspringen over de Nekslot	Heemskerk	Heemskerk
Zilt Kunstmanifestatie	Heemskerk	Heemskerk
Internationaal Cor Groenewegen Toernooi	Uitgeest	Uitgeest
Open Watersportdagen	Uitgeestermeer	Uitgeest
Wielerronde Uitgeest	Uitgeest	Uitgeest
Beeckestijn Pop	Velsen-Zuid	Velsen
Concerto in Memoriam	Driehuis	Velsen
Dance Valley	Velsen-Zuid	Velsen
Feestweek IJmuiden aan Zee	IJmuiden aan Zee	Velsen
Havenfestival IJmuiden	IJmuiden aan Zee	Velsen
Hiswa te water	IJmuiden aan Zee	Velsen
Home & Garden Fair	Velsen-Zuid	Velsen
IJmuiden-Dakar '08	IJmuiden aan Zee	Velsen
Kunstenars Collectief Velsen	Velsen	Velsen
Strandrace Velsen-Noord	Velsen-Noord	Velsen
World Series Paintball	Spaarnwoude	Velsen
Highland Games Velsen	Velsen	Velsen
YSY Ronde om Noord-Holland	IJmuiden	Velsen
Dorpsfeest Santpoort	Santpoort	Velsen

Natuurgerichte buitenrecreatie

Onder natuurgerichte buitenrecreatie wordt verstaan: activiteiten als wandelen, fietsen, paardrijden, skeeleren, etc in natuurgebieden.

De volgende natuurgebieden zijn meegenomen in dit onderzoek:

- Nationaal Park Zuid-Kennemerland⁴;
- Noord-Hollands Duinreservaat;
- Park Velserbeek (Velsen-Zuid);
- Recreatiegebied Spaarnwoude;
- Uitgeestermeer.

Strandbezoek

Tot het strandbezoek in de regio IJmond wordt in dit onderzoek het bezoek aan de Noordzeestranden in de regio gerekend. De Noordzeekust in IJmond wordt gevormd door de volgende stranden:

- Noorderstrand, Velsen;
- IJmuidersstrand, Velsen;
- IJmuiderslag (zeebad), Velsen;
- Strand Wijk aan Zee, Beverwijk;
- Strand Heemskerk, Heemskerk

Aan het Alkmaarder-Uitgeestermeer bevinden zich een tweetal stranden/ligweiden: de ligweide Dorregeest en de ligweide Zwaansmeer. Om dubbeltellingen met de natuurgerichte buitenrecreatie te voorkomen is het bezoek aan deze ligweiden niet meegenomen bij de categorie strandbezoek.

Kleine watersport

Onder kleine watersport wordt verstaan (kite)surfen, kanoën, waterskiën, waterfietsen, roeien, banana's, etc. Onderstaand zijn de aanbieders voor kleine watersport in de regio IJmond weergegeven:

- De Aker Kano Verhuur, Uitgeest;
- Zeilschool Het Uitgeestermeer, Uitgeest;
- Outdoor-centrum De Watergeus, Velsen;
- Surfcentrum Hotzone, Velsen-Noord;
- Sportvisserij IJmuiden.

Outdoor/sportieve recreatie

Er zijn verschillende mogelijkheden voor sportieve (buiten)recreatie in de regio IJmond. De volgende toeristische mogelijkheden zijn geïnventariseerd:

- Golfbaan Spaarnwoude;
- SnowPlanet, Spaarnwoude;
- Bizon Outdoor & Events
- Kartbaan Uitgeest;
- Paintball Spaarnwoude;
- Buitensportbedrijven Spaarnwoude⁵;
- Kiteparadise 't Coaltje;
- PBN Beach (paviljoen Nova Zembla)⁶.

⁴ De Kennemerduinen, Duin- en Kruidberg en de Heerenduinen zijn onderdeel van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland.

⁵ In Spaarnwoude zijn (naast Bizon Outdoor & Events) diverse buitensportbedrijven actief zoals Spaarnwoude Buitensport, Dynamique, Bosch Sport, Nordic Walking IJmuiden, Step & co, Storm Buitensport, Club Actif en Skeeler.nl.

⁶ PBN Sport & Adventure biedt ook evenementen, vergaderingen, etc aan op het Forteiland in IJmuiden. Deze locatie is echter niet meegenomen in de categorie outdoor/sportieve recreatie om dubbeltellingen met de categorie musea en bezienswaardigheden te voorkomen.

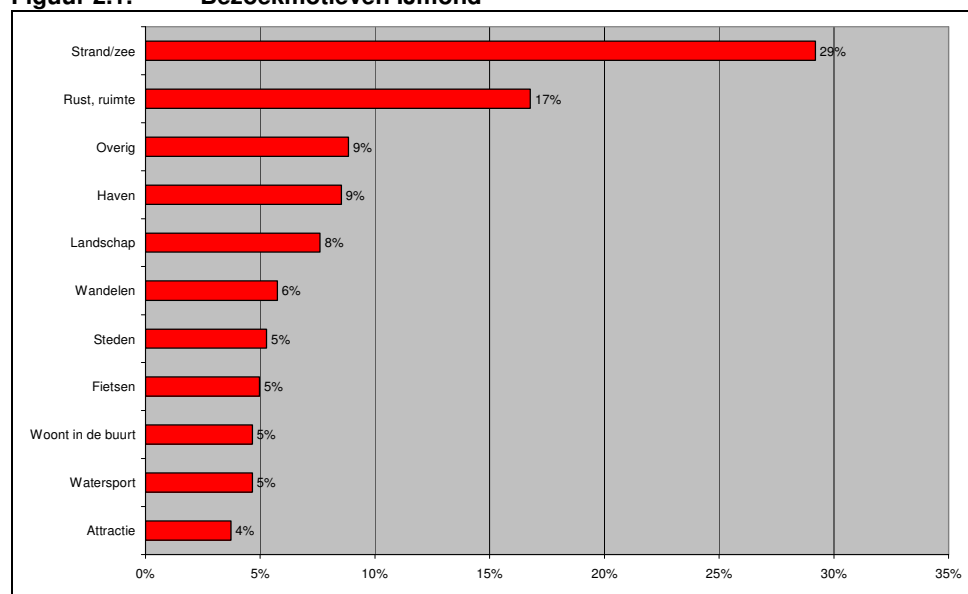
2.5. Beoordeling aanbod

In deze paragraaf is nader ingegaan op de resultaten van de extra vragen of en wat bezoekers/gasten – volgens de bezoekers⁷ zelf en/of de ondernemers – missen of voor verbetering vatbaar vinden in de regio IJmond en welke kansen zij zien op toeristisch-recreatief gebied. Tevens is aangegeven wat momenteel de belangrijkste bezoeksredenen voor toeristen zijn om de regio te bezoeken.

Strand, ruimte en rust belangrijkste redenen voor bezoek aan IJmond

Aan de bezoekers/gasten van IJmond is gevraagd wat de drie meest voorkomende redenen/motieven van hun bezoek aan IJmond zijn. In figuur 2.1. zijn de meest genoemde bezoeksredenen vermeld. Hieruit kan worden afgelezen dat toeristen met name naar IJmond komen vanwege het strand (29%) en voor de rust en ruimte (17%). Onder overige (9%) worden met name redenen als bezoek aan familie, vrienden en goede bereikbaarheid en parkeergelegenheid genoemd. Daarnaast worden ook de haven (9%) alsmede het landschap (8%) als belangrijke redenen voor een bezoek aangeduid.

Figuur 2.1. Bezoekmotieven IJmond⁸

Onder de bezoekers/gasten kan ook nog een onderscheid worden gemaakt tussen verblijfstoeristen en dagrecreanten. Bij beide groepen is het strand veruit het belangrijkste motief, gevolgd door rust en ruimte. Bij verblijfstoeristen wordt daarna de haven en watersport het meest genoemd. Bij de dagrecreanten komen het landschap en attracties daarna het meest voor als bezoeksredenen⁹.

⁷ In totaal zijn 176 bezoekersenquêtes afgenomen, waarvan 72% in IJmuiden, 20% in Wijk aan Zee en 8% elders in de regio (zie ook voetnoot 2 op bladzijde 3).

⁸ Deze grafiek is gebaseerd op de bezoekersenquête onder verblijfstoeristen en dagrecreanten in de IJmond. Er zijn ongeveer evenveel verblijfstoeristen als dagrecreanten ondervraagd.

⁹ Deze resultaten komen niet overeen met de verdeling van het dagtoeristische bezoek zoals weergegeven in tabel 3.3. (waaruit kan worden afgelezen dat attractiebezoek de belangrijkste dagtoeristische categorie is gevolgd door natuurgerichte buitenrecreatie en strandbezoek). Dit verschil is mede tot stand gekomen door het streven naar een ongeveer even grote steekproef per categorie (om voor elke categorie voldoende waarnemingen te hebben). Tevens heeft de Beverwijkse Bazaar geen toestemming gegeven om daar bezoekers te enquêteren.

Naast de bezoekers/gasten van IJmond, is ook aan ondernemers gevraagd om de drie belangrijkste bezoekmotieven voor hun gasten aan te geven. Deze resultaten zijn in bijlage 1 in een additionele grafiek opgenomen.

Meeste bezoekers tevreden

Van de ondervraagden die antwoord hebben gegeven op de vraag of zij bepaalde zaken missen tijdens hun bezoek aan IJmond, geeft ruim een kwart (27%) te kennen dat dit het geval is. Bijna driekwart van de bezoekers is aldus tevreden over het toeristisch product.

Gebrek aan horeca en winkels (op de boulevard)

Gevraagd naar concrete voorbeelden zijn gebrek aan horeca en winkels de meest voorkomende redenen bij zowel de verblijfstoeristen als de dagrecreanten. Bezoekers geven aan dat er vrij weinig te beleven is op de boulevard en dat zij naast winkels ook behoefte hebben aan (meer) restaurants en uitgaansgelegenheden. Daarnaast wordt ook een aantal keer het gebrek aan evenementen en/of activiteiten in IJmond genoemd. Ondernemers geven naast een gebrek aan horeca ook een tekort aan low budget en/of middenklasse hotels aan.

Nog verbeteringen mogelijk op het gebied van parkeren en bereikbaarheid

Naast voorgaande open vraag met betrekking tot gebreken, is bezoekers/gasten en ondernemers ook een gesloten vraag gesteld over verbeterpunten met de volgende antwoordcategorieën:

- Bereikbaarheid;
- Natuur/landschap;
- Niveau accommodatie;
- Voorziening accommodatie;
- Dagrecreatie buiten;
- Dagrecreatie binnen;
- Evenementen;
- Horeca;
- Prijsniveaus;
- Parkeren;
- Anders, nl...

Uit tabel 2.9. blijkt dat de verblijfstoeristen en dagrecreanten min of meer dezelfde verbeterpunten aandragen, echter hebben zij andere prioriteiten.

Tabel 2.9. Verbeterpunten

Verblijfstoeristen		Dagrecreanten	
Bereikbaarheid	23%	Parkeren	26%
Dagrecreatie binnen	20%	Horeca	20%
Evenementen	12%	Natuur/Landschap	19%
Parkeren	12%	Bereikbaarheid	13%
Horeca	9%	Evenementen	9%

Verblijfstoeristen behoeven voornamelijk verbetering voor wat betreft bereikbaarheid en mogelijkheden voor dagrecreatie binnen (slechtweer voorzieningen). Betreffende de bereikbaarheid worden slechte bewegwijzering en niet goed onderhouden wegen en fietspaden als toelichting genoemd. Binnenrecreatie wordt met name door gasten van campings en strandhuisjes aangeduid als een manco in IJmond. Ook ondernemers maken kenbaar dat er nog verbeteringen nodig zijn op het gebied van binnenrecreatie. Hoewel bij hotelgasten recreatie binnen nauwelijks genoemd wordt, geven respondenten in de toelichting wel aan dat hotels niet genoeg faciliteiten in huis hebben zoals een zwembad of andere sportmogelijkheden.

Dagrecreanten wensen met name betere parkeergelegenheid en wederom komt de behoefte aan meer (en kwalitatief betere) horecavoorzieningen naar boven. Ook de te grote afstand tussen centrum en strand wordt meermaals genoemd.

Er liggen nog kansen op het gebied van openbaar vervoer en imago

Aan de ondernemers is tenslotte nog gevraagd hun mening te geven over nog onbenutte kansen om de bezoekersaantallen van IJmond te vergroten. Ondernemers geven aan dat er nog kansen liggen in de optimalisatie van het openbaar vervoer van en naar de stranden. Ook lijkt IJmond zijn toeristenimago nog niet helemaal op de juiste wijze uit te dragen richting zijn bezoekers. Een oplossing zou kunnen zijn om de nu beperkte openingstijden van de VVV te verruimen om zodoende de informatievoorziening naar bezoekers te verbeteren. Tenslotte wordt het verder uitvoeren van de Kustvisie gezien als een grote kans om nog meer toeristen richting IJmond te krijgen.

3. GEBRUIK TOERISTISCH-RECREATIEF AANBOD

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de achterliggende gegevens voor de raming van de economische betekenis van toerisme in de regio IJmond in 2007. Eerst (3.2.) wordt ingegaan op het gebruik van het verblijfstoeristisch aanbod in de regio. Vervolgens wordt het gebruik van het dagtoeristisch aanbod in IJmond in kaart gebracht (3.3.).

3.2. Gebruik verblijfstoeristisch aanbod

Bijna 420.000 toeristische overnachtingen in IJmond

Tabel 3.1. geeft een overzicht van het aantal overnachtingen/standplaatsen per verblijfs categorie in 2007, 2004 en de procentuele verandering van 2007 ten opzichte van 2004. Uit deze tabel kan worden afgelezen dat in 2007 bijna 420.000 (toeristische) overnachtingen hebben plaatsgevonden in de regio IJmond (exclusief overnachtingen op vaste standplaatsen op campings, strandhuisjes en op vaste ligplaatsen in de jachthavens¹⁰, maar inclusief zakelijke overnachtingen in de hotels). Hierin heeft de hotelmarkt het grootste aandeel (56%). Ook toeristisch kamperen levert een belangrijke bijdrage (23%).

Ten opzichte van 2004 is het aantal overnachtingen met ruim 7% gestegen. Grootste absolute stijgers zijn de middenklasse en luxe hotels en campings. Relatief gezien zijn de groepsaccommodaties en vakantiewoningen echter harder gegroeid.

Tabel 3.1. Gebruik verblijfstoeristisch aanbod IJmond 2004- 2007

Categorie	2004 ¹¹	2007	% verandering	Eenheid
Hotels standaard	57.735	56.581	-2%	overnachtingen
Hotels middenklasse en luxe	164.885	178.663	8%	overnachtingen
Campings toeristisch	82.925	95.568	15%	overnachtingen
Vakantiewoningen/appartementen	31.505	38.909	24%	overnachtingen
Groepsaccommodaties	9.480	11.830	25%	overnachtingen
Watersport passanten	43.440	37.242	-14%	overnachtingen
Strandhuisjes	901	887	-2%	Huisjes
Campings vast	493	531	8%	plaatsen
Watersport vast	1.590	1.640	3%	Plaatsen
Totaal overnachtingen	389.970	418.793	7%	

Velsen belangrijkste verblijfsbestemming in de regio

Op het gebied van verblijfsbestemming zijn nauwelijks veranderingen op te merken ten opzichte van 2004. Ook in 2007 vindt circa 45% van de overnachtingen plaats in de gemeente Velsen. In Beverwijk (m.n. Wijk aan Zee) wordt ruim een kwart van de overnachtingen in de regio gerealiseerd. Heemskerk is goed voor ongeveer één op de zes overnachtingen in de regio. Hoewel toegenomen van 9% in 2004 naar 11% in 2007, is het aandeel overnachtingen in Uitgeest nog steeds relatief bescheiden.

¹⁰ Het gebruik van de strandhuisjes, vaste plaatsen op campings en vaste ligplaatsen in jachthavens is niet uitgedrukt in overnachtingen, omdat dit doorgaans niet wordt geregistreerd. Wel is dit aanbod meegenomen in de economische betekenis van het (verblijfs)toerisme (op basis van bestedingsprofielen per plaats per jaar).

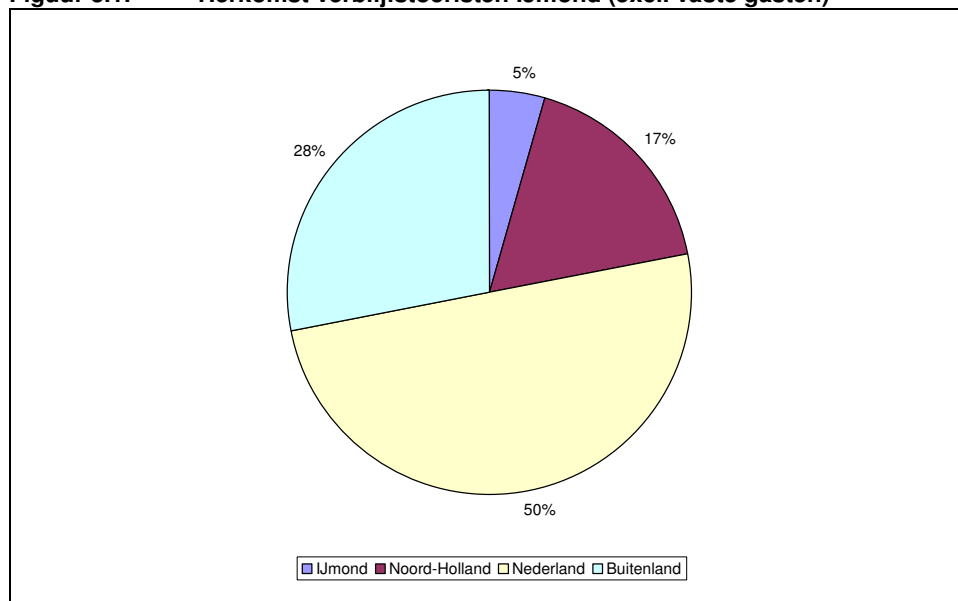
¹¹ Voor de categorie campings toeristisch is het aantal overnachtingen in 2004 gecorrigeerd. Bij analyse van de ontwikkeling bleek een tweetal campings voor 2004 abusievelijk ook de overnachtingen op seizoensplaatsen te hebben opgegeven bij de toeristische overnachtingen, waardoor in het rapport van de nulmeting een te hoog getal is gehanteerd. Deze correctie is in het hele rapport doorgevoerd (ook bij de bestedingen, etc. in 2004).

Tabel 3.2. Verdeling overnachtingen naar gemeente

Gemeente	Aantal overnachtingen	Aandeel overnachtingen (%)
Beverwijk	114.857	27%
Heemskerk	68.107	16%
Uitgeest	46.723	11%
Velsen	189.106	45%
Totaal	418.793	100%

Drie op de vier verblijfsgasten komt van buiten Noord-Holland

Bij de bedrijfsenquêtes is ook gevraagd waar de toeristen vandaan komen. Hierbij is een uitsplitsing gemaakt tussen de regio IJmond, de rest van Noord-Holland, de rest van Nederland en het buitenland. Op basis van de interviews kan geconcludeerd worden dat ongeveer drie op de vier verblijfstoeristen van buiten de provincie Noord-Holland komt, te weten 28% uit het buitenland en 50% uit de rest van Nederland. In 2004 waren deze percentages respectievelijk 28% en 45%. Er is dus voornamelijk een toename van toeristen uit de rest van Nederland merkbaar. Ook komt in 2007 een kleiner percentage verblijfsgasten uit de eigen regio (IJmond), namelijk ongeveer 5% waar in 2004 nog sprake was van 12%. Bij het aandeel verblijfsgasten uit Noord-Holland is nauwelijks verandering opgetreden (17% in 2007 tegenover 15% in 2004). Figuur 3.1. geeft een overzicht van de herkomst van verblijfstoeristen in IJmond.

Figuur 3.1. Herkomst verblijfstoeristen IJmond (excl. vaste gasten)

Bovenstaande tabel heeft betrekking op de herkomst van de verblijfstoeristen in de regio (inclusief zakelijke hotelgasten¹²). De vaste plaatsen op campings, jachthavens en strandhuisjes laten een ander beeld zien. Bij campings is bijna een kwart van de standplaatshouders afkomstig uit de regio en 40% uit de rest van Noord-Holland. Ruim de helft van de vaste ligplaatshouders van jachthavens komt uit IJmond en een krappe 40% uit de rest van Noord-Holland.

¹² Het is niet mogelijk de herkomst exclusief de zakelijke hotelgasten weer te geven. Aan de hoteliers is gevraagd naar de herkomst van alle gasten en niet voor enerzijds de toeristische gasten en anderzijds de zakelijke gasten. Bij de bezoekersenquête is wel gevraagd naar het bezoekmotief (toeristisch versus zakelijk), maar de steekproefomvang is voor de zakelijke hotelgasten onvoldoende groot om representatieve uitspraken te doen over de herkomst van alle zakelijke hotelgasten in de regio.

Bij strandhuisjes is zelfs 90% van de gasten afkomstig uit IJmond. Buitenlandse gasten zijn bij deze accommodatievormen relatief zeldzaam, alhoewel een aantal campings en jachthavens wel 'vaste' buitenlandse gasten heeft (met name uit Duitsland).

3.3. Gebruik dagrecreatief aanbod

Bijna 9 miljoen dagrecreatieve bezoeken in IJmond

Het gebruik van het dagtoeristisch aanbod in IJmond is geïnventariseerd op basis van de (telefonische) interviews en deskresearch¹³. Uit tabel 3.3. kan worden afgelezen dat in 2007 bijna 9,0 miljoen dagrecreatieve bezoeken hebben plaatsgevonden in de regio (-3% ten opzichte van 2004). In dit aantal heeft de Beverwijkse Bazaar verreweg het grootste aandeel met ruim 3,1 miljoen bezoeken (35%). Dit percentage is iets gedaald ten opzichte van 2004, toen de Bazaar nog goed was voor ruim 37% van het totaal aantal bezoeken. Net als in 2004, volgen in 2007 de natuurgerichte buitenrecreatie (circa 29%) en het strandbezoek (circa 18%) als andere belangrijke dagrecreatieve categorieën binnen IJmond. Grote verschuivingen sinds 2004 zijn met name waar te nemen op gebied van evenementen die 18% minder bezoekers trokken (met name doordat een aantal evenementen in Velsen niet meer georganiseerd worden) en kleine watersport die hun bezoeken met 41% zagen toenemen.

Tabel 3.3. Gebruik dagtoeristisch aanbod IJmond 2004 - 2007

Categorie	2004	2007	% verandering	Eenheid
Attracties	3.442.816	3.120.000	- 9%	bezoeken
Musea en bezienswaardigheden	223.880	254.065	13%	bezoeken
Rondvaarten en rondritten	35.000	33.000	- 6%	bezoeken
Evenementen	426.177	348.706	- 18%	bezoeken
Natuurgerichte buitenrecreatie	2.723.467	2.597.783	- 5%	bezoeken
Strandbezoek	1.454.666	1.600.133	10%	bezoeken
Kleine watersport	64.270	90.750	41%	bezoeken
Outdoor/sportieve recreatie	866.500	931.000	7%	bezoeken
Totaal	9.236.776	8.975.437	- 3%	

Beverwijk en Velsen belangrijkste dagbestemmingen in de regio

Met beide bijna 4 miljoen dagbezoeken, ofwel circa 42 à 43% van het aantal dagtochten, zijn Velsen en Beverwijk (net als in 2004) de belangrijkste gemeenten in de regio IJmond op dagrecreatief gebied (zie tabel 3.4.). Beverwijk dankt deze koppositie met name aan de Beverwijkse Bazaar. In Velsen leveren de natuurgerichte buitenrecreatie, het strandbezoek en outdoor/sportieve recreatie een belangrijke bijdrage aan het grote aantal dagrecreatieve bezoeken.

Tabel 3.4. Verdeling dagrecreatief bezoek naar gemeente

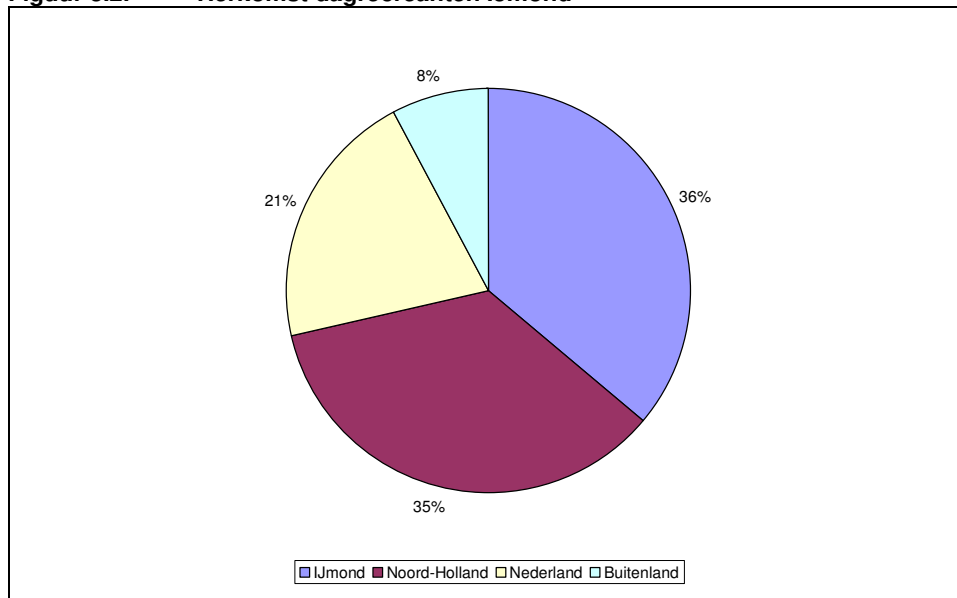
Gemeente	Aantal dagbezoeken	Aandeel dagbezoeken (%)
Beverwijk	3.810.888	42%
Heemskerk	704.933	8%
Uitgeest	580.033	6%
Velsen	3.879.583	43%
Totaal	8.975.437	100%

¹³ Deskresearch is verricht voor het bezoek aan de recreatiegebieden in de regio. Hiervoor zijn tevens telefonische gesprekken gevoerd met de beheerders van deze gebieden (Recreatie Noord-Holland, PWN en Park Velserbeek).

Bijna driekwart van de dagrecreanten komt uit Noord-Holland

Op basis van de bedrijfsinterviews en de consumentenenquête is in kaart gebracht waar de dagrecreanten vandaan komen. Van alle dagrecreanten is ongeveer 36% afkomstig uit de regio IJmond zelf (zie figuur 3.2.). Ongeveer 35% woont elders in Noord-Holland. Circa één op de vijf komt elders uit Nederland. Het aandeel buitenlandse dagbezoekers is relatief bescheiden met 8% (en betreft hoofdzakelijk verblijfs gasten in de regio).

Figuur 3.2. Herkomst dagrecreanten IJmond

4. ECONOMISCHE BETEKENIS TOERISME EN RECREATIE IJMOND

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de economische betekenis van toerisme en recreatie in de regio IJmond weergegeven. In paragraaf 4.2. wordt ingegaan op de totale economische betekenis van toerisme en recreatie in de regio in 2007, waarbij tevens een uitsplitsing is gemaakt per sector. Vervolgens komt in paragraaf 4.3. de economische betekenis per toeristische categorie aan de orde. In paragraaf 4.4. zijn de bestedingen weergegeven naar gemeente. In paragraaf 4.5. wordt de verdeling naar herkomst van de bezoekers in kaart gebracht. Vervolgens wordt de ontwikkeling van de economische betekenis tussen 2004 en 2007 nader geanalyseerd (paragraaf 4.6.). Dit hoofdstuk wordt afgesloten met conclusies (paragraaf 4.7.)

4.2. Economische betekenis toerisme en recreatie IJmond 2007

De economische betekenis van toerisme en recreatie in de IJmond is geraamd door middel van toepassing van de methodiek zoals gehanteerd in het ZKA Impactmodel. In bijlage 3 is kort ingegaan op deze methodiek. In bijlage 4 zijn de gehanteerde bestedingsprofielen en arbeidscoëfficiënten weergegeven.

De totale toeristisch-recreatieve bestedingen bedragen ruim € 290 miljoen

De toeristisch-recreatieve activiteiten in de regio IJmond genereren in totaal circa € 293 miljoen aan bestedingen (zie tabel 4.1.). De meeste bestedingen komen terecht in de detailhandel (circa € 115 miljoen ofwel 39% van de bestedingen, zie figuur 4.1. op de volgende pagina).

Tabel 4.1. Bestedingen en werkgelegenheid IJmond naar sectoren 2007

Sectoren	Bestedingen (in euro)	Werkgelegenheid (in FTE)
Logies	21.290.841	224
Horeca	65.977.862	478
Detailhandel	115.004.848	680
Entree ¹⁴	45.743.911	311
Vervoer ¹⁵	44.953.712	111
Overig		518
Directe werkgelegenheid		2.321
Indirecte werkgelegenheid		859
Totaal	292.971.175	3.180

Werkgelegenheid vanuit toerisme en recreatie bedraagt circa 3.200 FTE

De werkgelegenheid die met deze bestedingen gepaard gaat komt uit op ongeveer 3.180 FTE (fulltime equivalenten ofwel voltijdbanen). De directe werkgelegenheid bedraagt circa 2.320 FTE, waarvan het merendeel terecht komt in de sector detailhandel (680 FTE).

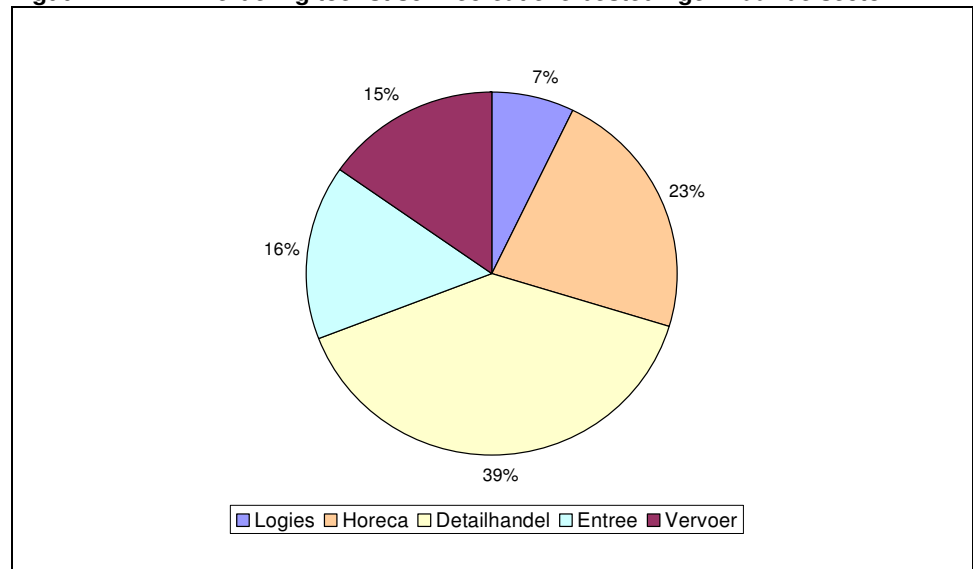
¹⁴ De entreebestedingen hebben enerzijds betrekking op deelnamekosten voor dagtoeristische activiteiten (entree museum, entree evenement, rondvaart, etc) maar anderzijds ook op parkeerkosten in het kader van een verblijfstoeristisch of dagtoeristisch bezoek.

¹⁵ De vervoerskosten hebben betrekking op vervoer ter plaatse als ook op de vervoerskosten voor de heen- en terugreis naar de regio IJmond. Binnen deze sector vindt doorgaans een wegkeffect plaats (bestedingen komen niet uitsluitend op de vakantiebestemming terecht).

Dit zijn circa 4.450 banen ofwel 7% van de werkgelegenheid in de regio

Aangezien in de toeristisch-recreatieve sector veel met seizoensarbeid en deeltijdarbeid wordt gewerkt, correspondeert deze werkgelegenheid naar raming met ongeveer 4.125-4.775 banen. Dit is ongeveer 7% van het aantal banen in de regio IJmond anno begin 2007 (61.740 banen, Bron: CBS). Dit is niet laag¹⁶.

Figuur 4.1. Verdeling toeristisch-recreatieve bestedingen naar de sector

4.3. Economische betekenis per categorie

Hotels de belangrijkste verblijfstoeristische categorie

Tabel 4.2. op de volgende pagina laat zien hoe de bestedingen en directe werkgelegenheid (FTE) over de verschillende toeristisch-recreatieve categorieën verdeeld zijn. Hieruit kan worden geconcludeerd dat 'hotels middenklasse en luxe' de belangrijkste verblijfstoeristische categorie is. Deze categorie genereert circa € 29 miljoen (circa 10% van de bestedingen) en levert circa 254 FTE (circa 11% van de directe werkgelegenheid) aan werk op.

Dagtoerisme goed voor 83% van de bestedingen

Dagtoerisme zorgt voor circa 83% van de bestedingen en circa 82% van de directe werkgelegenheid. Binnen het dagtoerisme springt de categorie attracties (Beverwijkse Bazaar) er duidelijk uit.

Met name de Beverwijkse Bazaar heeft een grote economische betekenis

In totaal is het bezoek aan de Beverwijkse Bazaar goed voor circa 52% van de totale toeristisch-recreatieve bestedingen in de regio (vanwege het grote aantal bezoekers én de relatief hoge bestedingen per persoon per bezoek hierbij). Andere belangrijke dagrecreatieve categorieën outdoor/sportieve recreatie, strandbezoek, natuurgerichte buitenrecreatie en evenementenbezoek. Deze zorgen samen voor bijna een derde (circa 30%) van de toeristisch-recreatieve bestedingen in de IJmond. In bijlage 5 is de economische betekenis van toerisme en recreatie in de regio IJmond weergegeven exclusief de Beverwijkse Bazaar.

¹⁶ Het landelijk gemiddelde bedraagt ongeveer 5% (wel op andere wijze gemeten). Enkele uitkomsten van vergelijkbare recent door ons bureau uitgevoerde onderzoeken zijn 5% in Flevoland en 2% in de Regio Zuid-Holland-Zuid.

Tabel 4.2. Bestedingen en directe werkgelegenheid naar categorie

Categorieën	Bestedingen (in euro)	Directe werkgelegenheid (in FTE)
<i>Verblijfstoerisme</i>		
Hotels standaard	4.602.864	38
Hotels middenklasse en luxe	29.291.799	254
Campings toeristisch	2.255.393	18
Campings vast	1.938.150	17
Vakantiewoningen/appartementen	1.657.523	15
Groepsaccommodaties	324.142	3
Strandhuisjes	2.115.495	18
Watersport passanten	1.415.196	12
Watersport vast	5.608.800	50
<i>Dagtoerisme</i>		
Attracties	151.632.000	1.224
Musea en bezienswaardigheden	2.235.772	15
Rondvaarten en rondritten	559.350	4
Evenementen	13.146.216	96
Natuurgerichte buitenrecreatie	15.067.143	107
Strandbezoek	17.121.419	135
Kleine watersport	2.663.513	20
Outdoor/sportieve recreatie	41.336.400	295
Totaal	292.971.175	2.321

4.4. Verdeling naar bestemming

Gekeken is naar de bestemming van de toeristen en daarmee economische betekenis in de verschillende gemeenten binnen de regio IJmond. In tabel 4.3. zijn de bestedingen per gemeente weergegeven (uitgaande van gelijke bestedingsprofielen per gemeente).

Tabel 4.3. Economische betekenis (bestedingen) naar gemeente

Gemeente	Verblijfstoerisme	Dagrecreatie	Totaal	Aandeel
Beverwijk	€ 13,4 miljoen	€ 160,3 miljoen	€ 173,7 miljoen	59%
Heemskerk	€ 6,8 miljoen	€ 6,5 miljoen	€ 13,4 miljoen	5%
Uitgeest	€ 5,1 miljoen	€ 6,1 miljoen	€ 11,2 miljoen	4%
Velsen	€ 23,9 miljoen	€ 70,8 miljoen	€ 94,7 miljoen	32%
Totaal	€ 49,2 miljoen	€ 243,8 miljoen	€ 293,0 miljoen	100%

Meeste bestedingen vinden plaats in de gemeenten Beverwijk en Velsen

Uit deze tabel kan worden afgelezen dat de meeste bestedingen plaatsvinden in Beverwijk (59%), gevolgd door Velsen (32%). Tevens kan worden geconstateerd dat waar bij Uitgeest, Heemskerk en (in iets mindere mate) Velsen de bestedingen redelijk evenredig zijn verdeeld over het verblijfs- en dagtoerisme, in Beverwijk de bestedingen grotendeels (>90%) voortvloeien uit het dagtoerisme.

In bijlage 6 is nader ingegaan op de economische betekenis per gemeente.

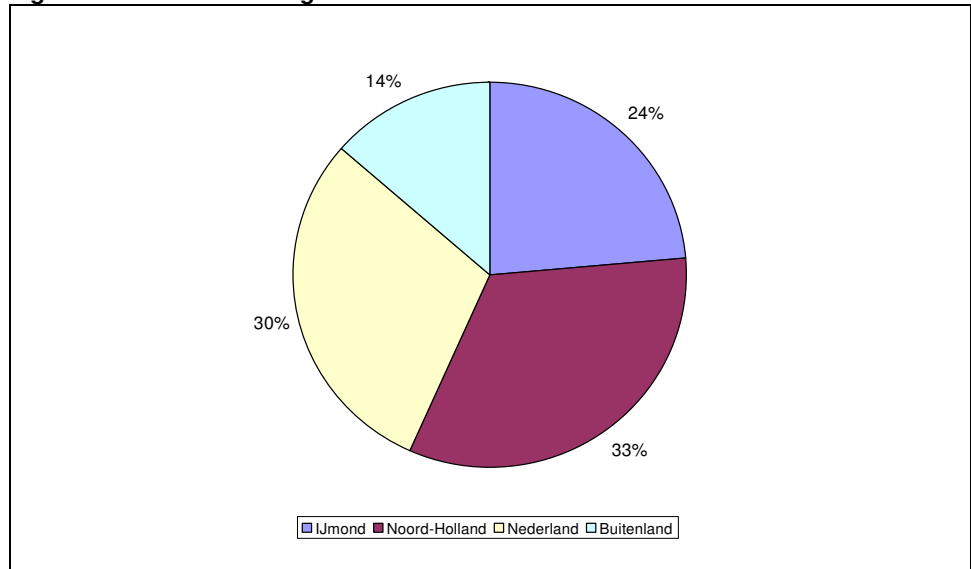
4.5. Verdeling naar herkomst

Zoals aangegeven, is in dit onderzoek onderscheid gemaakt naar de herkomst van de bezoekers. Bij deze verdeling naar herkomst is de volgende indeling gehanteerd: regio IJmond, overig Noord-Holland, overig Nederland en buitenland. Voor de verdeling van de herkomst van het bezoek bij de verschillende categorieën, zie bijlage 4.

Ruim 40% bestedingen afkomstig van bezoekers van buiten Noord-Holland

Van de toeristisch-recreatieve bestedingen¹⁷ in de regio IJmond in 2007 is bijna een kwart afkomstig van bezoekers uit de regio IJmond zelf (zie figuur 4.2.). Ongeveer een derde is uitgegeven door inwoners van overig Noord-Holland en circa 30% door mensen uit de rest van Nederland. Buitenlanders zijn goed voor ongeveer 14% van de toeristisch-recreatieve bestedingen in de IJmond. Deze verdeling is grotendeels gelijk aan de verdeling in 2004.

Figuur 4.2. Bestedingen naar herkomst van de bezoekers

4.6. Ontwikkeling economische betekenis 2004-2007

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling van de economische betekenis van toerisme en recreatie in de regio IJmond tussen 2004¹⁸ en 2007 nader geanalyseerd.

Zoals uit tabel 4.4. op de volgende pagina kan worden afgelezen zijn de toeristisch-recreatieve bestedingen in de regio IJmond tussen 2004 en 2007 met ruim € 11 miljoen toegenomen, een groei van 4,1%. De werkgelegenheid die hiermee gepaard gaat is echter iets afgenomen (doordat de arbeidsproductiviteit fors is gegroeid). Hierdoor is het aandeel van toerisme en recreatie in de totale regionale werkgelegenheid gedaald van ruim 8% in 2004 tot ruim 7% in 2007.

¹⁷ Deze verdeling is indicatief. Bij een aantal categorieën geldt namelijk dat bezoekers van verder weg meer besteden per persoon per dag dan bezoekers die dichterbij wonen. In het rekenmodel is echter gerekend met de gemiddelde bestedingen per persoon over alle bezoekers. De indicatie van de bestedingen naar herkomst van de bezoekers is gebaseerd op het aantal bezoekers per herkomstgebied vermenigvuldigd met de gemiddelde bestedingen van alle bezoekers per categorie.

¹⁸ Hierbij zijn in de raming van 2004 nog een aantal correcties doorgevoerd die nodig bleken om een betrouwbare vergelijking te kunnen maken (o.a. vanwege een verbetering van de wijze van tellen in de natuurgebieden en een verbeterde gegevensverzameling op gebied van het bezoek aan evenementen). Ook is een correctie doorgevoerd in het aantal kampeervernachtingen; voor 2004 hadden een tweetal campings abusievelijk ook de overnachtingen op seizoensplaatsen opgegeven bij de toeristische overnachtingen). Deze correcties zijn ook elders in dit rapport doorgevoerd.

Tabel 4.4. Ontwikkeling economische betekenis toerisme 2004-2007

Jaar	Bestedingen	Werkgelegenheid (FTE)
2004	€ 281,6 miljoen	3.372
2007	€ 293,0 miljoen	3.180
Ontwikkeling 2004-2007	+ 4,1%	- 5,7%

Groei is bestedingseffect

Indien de groei van de bestedingen nader geanalyseerd wordt, kan worden geconstateerd dat de groei het gevolg is van een bestedingseffect (hogere bestedingen p.p.p.d. met name ook door hogere prijzen). De groei is volledig toe te schrijven aan dit bestedingseffect en op totaalniveau treedt het volume-effect niet op¹⁹.

Meer groei in verblijfstoeristische bestedingen dan in dagtoerisme

Indien nader gekeken wordt naar de groei van de verschillende toeristisch-recreatieve categorieën, kan worden geconstateerd dat het verblijfstoerisme met circa 14,5% harder is gegroeid dan het dagtoerisme (2,2%, zie ook tabel 4.5.).

Tabel 4.5. Ontwikkeling bestedingen naar categorie 2004 -2007

Categorie	Bestedingen 2004	Bestedingen 2007	Groei 2004-2007
Hotels standaard	4.327.313	4.602.864	6,4%
Hotels middenklasse en luxe	24.938.856	29.291.799	17,5%
Campings toeristisch	1.824.350	2.255.393	23,6%
Campings vast	1.644.155	1.938.150	17,9%
Vakantiewoningen/appartementen	1.252.324	1.657.523	32,4%
Groepsaccommodaties	231.786	324.142	39,8%
Strandhuisjes	1.982.200	2.115.495	6,7%
Watersport passanten	1.559.496	1.415.196	-9,3%
Watersport vast	5.207.250	5.608.800	7,7%
<i>Subtotaal verblijfstoerisme</i>	<i>42.967.730</i>	<i>49.209.363</i>	<i>14,5%</i>
Attracties	160.090.944	151.632.000	-5,3%
Musea en bezienswaardigheden	1.791.040	2.235.772	24,8%
Rondvaarten en rondritten	539.000	559.350	3,8%
Evenementen	15.022.739	13.146.216	-12,5%
Natuurgerichte buitenrecreatie	14.298.200	15.067.143	5,4%
Strandbezoek	14.328.460	17.121.419	19,5%
Kleine watersport	1.976.303	2.663.513	34,8%
Outdoor/sportieve recreatie	30.544.125	41.336.400	35,3%
<i>Subtotaal dagtoerisme</i>	<i>238.590.811</i>	<i>243.761.813</i>	<i>2,2%</i>
Totaal	281.558.541	292.971.175	4,1%

Binnen het verblijfstoerisme zijn de bestedingen voortvloeiend uit de groepsaccommodaties en vakantiewoningen/appartementen relatief het sterkst gegroeid. Binnen de dagrecreatie zijn de kleine watersport en outdoor/sportieve recreatie het sterkst gegroeid, terwijl de Beverwijkse Bazaar en de evenementen een daling van de bestedingen laten zien.

Door de daling van het bezoek aan de Beverwijkse Bazaar laat de gemeente Beverwijk als enige geen groei van de toeristisch-recreatieve bestedingen zien (zie tabel 4.6. op de volgende pagina). In de andere gemeenten bedroeg de groei ruim 10% (en voor de hele regio exclusief de Beverwijkse Bazaar 16,4%).

¹⁹ Alhoewel bij het verblijfstoerisme per saldo sprake was van meer overnachtingen was dit onvoldoende om de daling van het aantal dagtoeristische bezoeken te compenseren. Binnen het verblijfstoerisme was wel sprake van een positief volume-effect (goed voor 44% van de gegroeide verblijfstoeristische bestedingen).

Tabel 4.6. Ontwikkeling toeristisch-recreatieve bestedingen 2004-2007

Gemeente	Bestedingen 2004	Bestedingen 2007	Groei 2004-2007
Beverwijk	€ 179,7 miljoen	€ 173,7 miljoen	- 3,3%
Heemskerk	€ 11,2 miljoen	€ 13,4 miljoen	+ 19,5%
Uitgeest	€ 9,9 miljoen	€ 11,2 miljoen	+ 13,5%
Velsen	€ 80,8 miljoen	€ 94,7 miljoen	+ 17,2%
Totaal IJmond	€ 281,6 miljoen	€ 293,0 miljoen	+ 4,1%

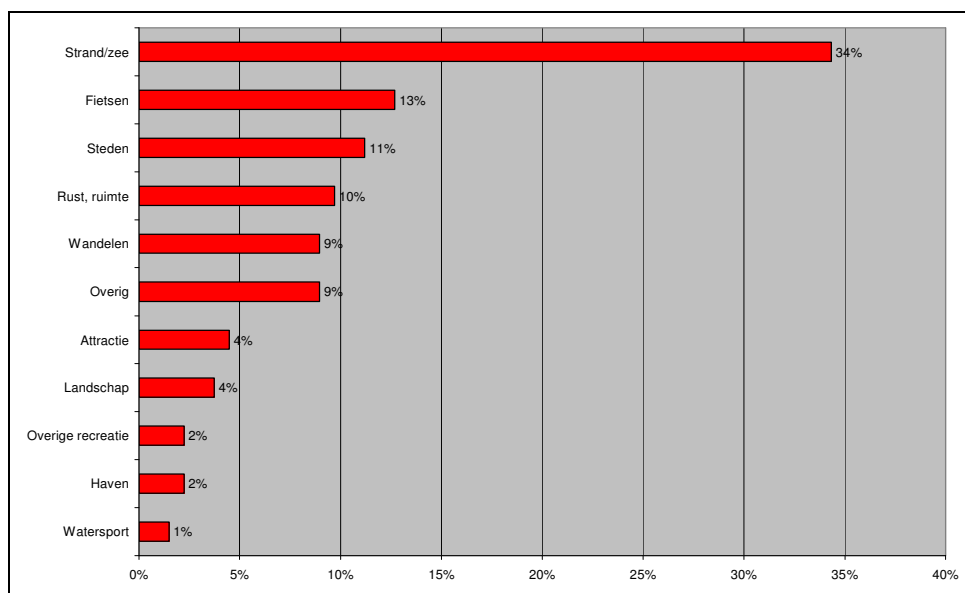
4.7. Conclusies

Op basis van deze studie naar de omvang en ontwikkeling van de economische betekenis van toerisme en recreatie in de regio IJmond kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Toerisme en recreatie in IJmond genereerden in 2007 circa € 293 miljoen aan bestedingen. Hiervan kwam 59% terecht in Beverwijk en ongeveer 32% in Velsen. Het aandeel van de bestedingen in Heemskerk en Uitgeest is relatief bescheiden;
- De werkgelegenheid, die met deze bestedingen gepaard gaat, komt uit op ongeveer 3.180 FTE. Deze werkgelegenheid correspondeert met ongeveer 4.450 banen (i.v.m. seizoenswerk en deeltijdarbeid). Dit is ruim 7% van het totaal aantal banen van werknemers in de regio IJmond;
- Toeristische categorieën met een belangrijke bijdrage aan de economische betekenis van toerisme in Velsen zijn binnen het dagtoerisme met name attractiebezoek (Beverwijkse Bazaar), strandbezoek, evenementenbezoek, natuurgerichte buitenrecreatie en outdoor/sportieve recreatie en binnen het verblijfstoerisme met name (middenklasse en luxe) hotels;
- Ten opzichte van 2004 zijn de toeristische bestedingen met circa 4% gegroeid. Deze groei betreft louter een bestedingseffect, per saldo is geen sprake van een volume-effect (op verblijfstoeristisch gebied wel). Indien de Beverwijkse Bazaar buiten beschouwing wordt gelaten is echter sprake van een groei van 16,4% van de bestedingen en 4,6% van de werkgelegenheid.

Bijlage 1 Bezoekmotieven IJmond

Naast de bezoekers/gasten van IJmond, is ook aan ondernemers gevraagd om de drie belangrijkste bezoekmotieven voor hun gasten aan te geven. Deze resultaten zijn in onderstaande figuur opgenomen.

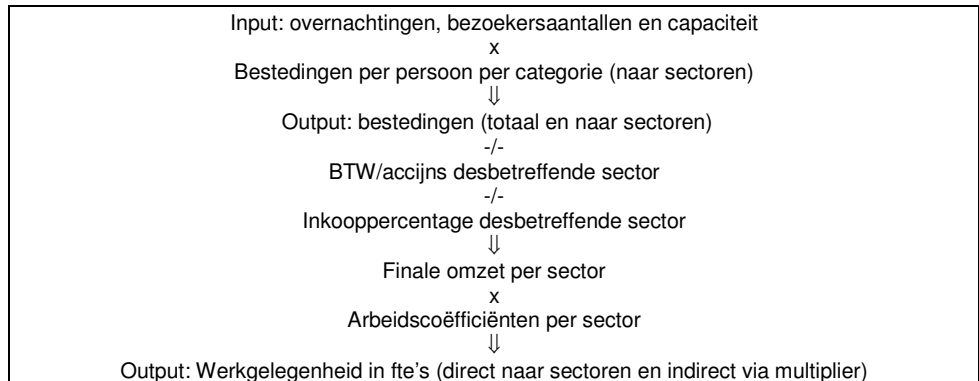
Net als bij de bezoekers zelf, kwam ook bij de ondernemers het strand als belangrijkste bezoekersmotief naar boven. Vervolgens worden fietsen (13%), steden (11%), rust/ruimte (10%) en wandelen (9%) het meest genoemd.

Enkele opvallende verschillen tussen de ondernemers en de bezoekers zijn:

- De haven wordt door ondernemers aanmerkelijk minder genoemd dan door de bezoekers (2% versus 9%);
- Bij de motieven rust/ruimte, wandelen en fietsen onderling zijn er wel verschillen, maar samen scoren deze motieven ongeveer gelijk;
- Volgens de ondernemers is de nabijheid van steden (o.a. Amsterdam) een belangrijk bezoekmotief (11%). Bezoekers hebben dit minder genoemd (5%). Kennelijk komen bezoekers (nog) meer voor de kwaliteiten van de regio zelf dan de ondernemers denken.

Bijlage 2 Werkwijze impactraming

In deze bijlage is nader ingegaan op de werking van het ZKA Impactmodel. De gehanteerde methodiek in het model is onderstaand schematisch weergegeven.

Onderstaand zijn kort de diverse componenten van dit schema toegelicht.

Input

In het model wordt onderscheid gemaakt tussen verblijfstoerisme en dagtoerisme. Voor beide vormen is nog nader onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën. Voor de verblijfstoeristische categorieën bestaat de invoer uit overnachtingen (en voor de vaste standplaatsen en ligplaatsen uit de capaciteit). Voor de dagtoeristische categorieën bestaat de input uit bezoekersaantallen.

Output

De resultaten van de berekening geven de bestedingen en werkgelegenheid (direct en indirect) weer zowel in totaal als naar sectoren (logies²⁰, horeca, detailhandel, entree en vervoer) als naar categorieën. In het model wordt geen rekening gehouden met een 'weglek-effect'. Hiervoor ontbreekt specifieke data. Het model geeft geen inzicht in kwalitatieve aspecten zoals de afgeleide en additionele economische betekenis van toerisme en recreatie ('spin-off'), de kwaliteit van de werkgelegenheid, etc.

Berekeningen

Om de economische betekenis te berekenen, worden de overnachtingen en bezoekersaantallen eerst omgerekend naar bestedingen. Deze omrekening vindt plaats via de gemiddelde bestedingen per persoon per dag per recreatievorm (bijv. hotelovernachting, evenementenbezoek, etc). De totale bestedingen zijn in het model verdeeld over de sectoren waarin de bestedingen terecht komen.

De werkgelegenheid (per sector) kan worden berekend nadat de bestedingen per sector bekend zijn. Hiertoe dienen de totale bestedingen (per sector) te worden gecorrigeerd voor een tweetal effecten:

- BTW-tarief. De bestedingen zijn inclusief BTW. Aangezien de BTW geen directe invloed heeft op de werkgelegenheid in de sector, dient hiervoor een correctie plaats te vinden;

²⁰ Overnachtingskosten verblijfstoeristische accommodatie.

- Inkoopcomponent. Het aandeel 'inkoop' van de sector levert immers geen werkgelegenheid in de desbetreffende sector maar genereert voornamelijk werkgelegenheid bij de producent van levensmiddelen en non-food (brandstof, etc). De omzet en werkgelegenheid behorende bij de inkoop staat in de uitkomsten weergegeven onder de 'sector' overig.

Na deze correcties resulteert de finale afzet uit de toeristisch-recreatieve bestedingen. De directe werkgelegenheid per sector wordt berekend door de finale afzet te vermenigvuldigen met de bijbehorende arbeidscoëfficiënt (weergegeven in termen van aantal mensjaren (FTE) werk per € 1 miljoen finale afzet). Na het vaststellen van de directe werkgelegenheid, kan de indirecte werkgelegenheid worden bepaald. Deze is m.n. het gevolg van toeleveranties (productiemiddelen, bouwnijverheid, dienstverleners (banken, verzekeringsmaatschappijen, wasserij, etc)) die nodig zijn om de afzet in de diverse sectoren te kunnen realiseren. De indirecte werkgelegenheid wordt met behulp van een multiplier bepaald. Deze multiplier bedraagt 1,37. M.a.w. 1 FTE directe werkgelegenheid genereert 0,37 FTE indirecte werkgelegenheid.

Bijlage 3 Kengetallen economische betekenis toerisme IJmond

De achterliggende gegevens – bestedingen, BTW-tarieven, inkooppercentages en arbeidscoëfficiënten – die nodig zijn voor de berekeningen in het ZKA Impactmodel zijn in deze bijlage weergegeven.

Bestedingen

Onderstaande tabel geeft de gehanteerde bestedingen (in euro's) weer per categorie. Deze zijn gebaseerd op (telefonische) interviews met de toeristische aanbieders in combinatie met een bezoekersenquête en deskresearch. Deze bestedingen betreffen de bestedingen per persoon per dag, met uitzondering van de categorieën 'campings vast', strandhuisjes en 'watersport vast' waar de genoemde bestedingen betrekking hebben op de bestedingen op jaarbasis.

Categorieën	Totale bestedingen (in €)	
<i>Verblijfstoerisme</i>		
Hotels standaard	81,35	per persoon per overnachting
Hotels middenklasse en luxe	163,95	per persoon per overnachting
Campings toeristisch	23,60	per persoon per overnachting
Campings vast	3.650,00	per plaats per jaar
Vakantiewoningen/apartementen	42,60	per persoon per overnachting
Groepsaccommodaties	27,40	per persoon per overnachting
Strandhuisjes	2.385,00	per huisje per jaar
Watersport passanten	38,00	per persoon per overnachting
Watersport vast	3.420,00	per plaats per jaar
<i>Dagtoerisme</i>		
Attracties	48,60	per persoon per dagtocht
Musea en bezienswaardigheden	8,80	per persoon per dagtocht
Rondvaarten en rondritten	16,95	per persoon per dagtocht
Evenementen	37,70	per persoon per dagtocht
Natuurgerichte buitenrecreatie	5,80	per persoon per dagtocht
Strandbezoek	10,70	per persoon per dagtocht
Kleine watersport	29,35	per persoon per dagtocht
Outdoor/sportieve recreatie	44,40	per persoon per dagtocht

BTW-tarieven en inkooppercentages

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gehanteerde BTW-tarieven en inkooppercentages (als percentage van de omzet exclusief BTW).

Sector	BTW/Accijns %	Inkooppercentage ²¹
Logies	6%	0%
Entree	6%	0%
Horeca	8%	30%
Detailhandel	17%	60%
Vervoer	70%	20%

²¹ Bij de bepaling van de inkooppercentages per sector is gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Horeca: Bedrijfschap Horeca & Catering (BHC); Vervoer: BETA/NOVE; Detailhandel Economisch Instituut voor Midden- en Kleinbedrijf (EIM). Voor de sectoren detailhandel en horeca is uitgegaan van gewogen gemiddeldes.

Arbeidscoëfficiënten

Onderstaande tabel bevat de gehanteerde arbeidscoëfficiënten. Deze zijn uitgedrukt in termen van aantal mensjaren (FTE) werk per € 1 miljoen finale afzet.

Economische sector ²²	Werkgelegenheid per 1 mln. euro finale afzet ²³
Logies	11,17 fte
Horeca	11,17 fte
Detailhandel	17,29 fte
Entree	7,20 fte
Vervoer	5,24 fte
Overig	6,27 fte

²² Deze indeling in sectoren is gebaseerd op de volgende CBS-indeling: Cultuur & Recreatie (Entree), (detail)Handel, Horeca (incl. Logies), transport-/comm. bedrijven (Vervoer) en Overig (m.n. toeleveranciers).

²³ Bronnen: Statistisch Jaarboek 2003.

Bijlage 4 Herkomst bezoek

In dit onderzoek is onderscheid gemaakt naar de herkomst van bezoekers. Bij de herkomst wordt onderscheid gemaakt tussen regionaal (IJmond), provinciaal (overig Noord-Holland), nationaal (overig Nederland) en internationaal (buitenland). In de onderstaande tabel is deze verdeling naar herkomst voor de verschillende categorieën weergegeven.

Categorie	IJmond	Noord-Holland	Nederland	Buitenland
<i>Verblijfstoerisme</i>				
Hotels standaard	4%	5%	54%	37%
Hotels middenklasse en luxe	3%	16%	51%	29%
Campings toeristisch	1%	14%	61%	24%
Vakantiewoningen/appartementen	0%	0%	49%	51%
Groepsaccommodaties	10%	40%	40%	10%
Watersport passanten	23%	59%	17%	1%
Strandhuisjes	90%	6%	4%	0%
Campings vast	22%	40%	24%	14%
Watersport vast	54%	38%	7%	1%
<i>Dagrecreatie</i>				
Attracties	15%	38%	31%	15%
Musea en bezienswaardigheden	67%	20%	11%	2%
Rondvaarten en rondritten	12%	6%	78%	5%
Evenementen	55%	20%	22%	3%
Natuurgerichte buitenrecreatie	48%	41%	11%	1%
Strandbezoek	53%	26%	13%	7%
Kleine watersport	26%	26%	32%	17%
Outdoor/sportieve recreatie	32%	36%	26%	6%

Bijlage 5 Economische betekenis exclusief Beverwijkse Bazaar

Zoals uit hoofdstuk 4 kan worden afgelezen heeft met name de Beverwijkse Bazaar een grote economische betekenis. De Beverwijkse Bazaar is goed voor circa 35% van de dagrecreatieve bezoeken en circa 52% van de totale toeristisch-recreatieve bestedingen in de regio. Conform de nulmeting is ook de economische betekenis van toerisme en recreatie in de regio IJmond in 2007 exclusief de Beverwijkse Bazaar berekend. In deze bijlage zijn de resultaten hiervan weergegeven.

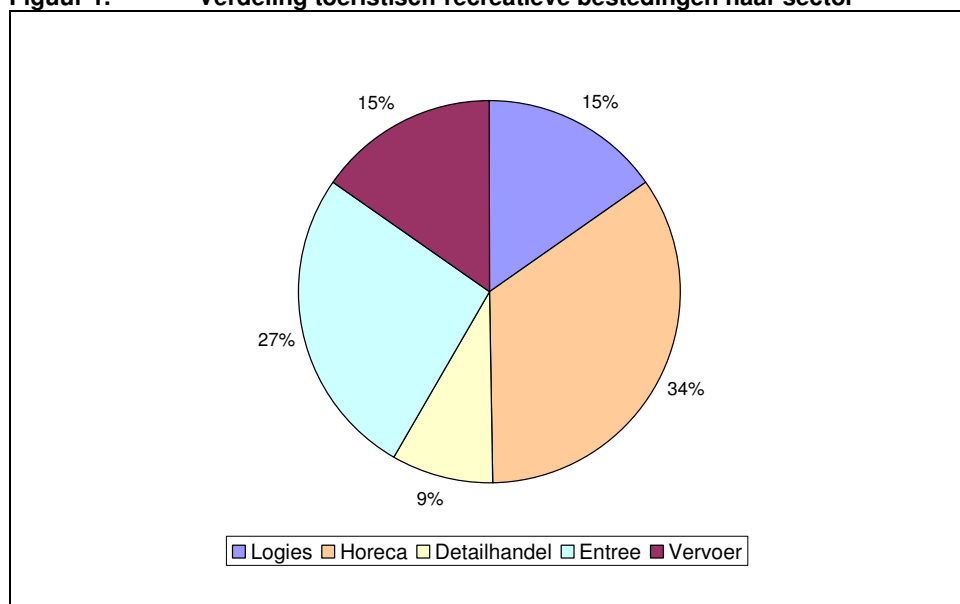
De totale toeristisch-recreatieve bestedingen bedragen ruim € 140 miljoen

De toeristisch-recreatieve activiteiten in IJmond, exclusief de Beverwijkse Bazaar, genereren in totaal ruim € 141 miljoen aan bestedingen. De meeste bestedingen komen terecht in de horeca en entreesector (zie ook figuur 1).

Tabel 1. Bestedingen en werkgelegenheid IJmond naar sectoren 2007

Sectoren	Bestedingen (in euro)	Werkgelegenheid (in FTE)
Logies	21.290.841	224
Horeca	48.349.862	350
Detailhandel	12.200.848	72
Entree ²⁴	38.099.911	259
Vervoer ²⁵	21.397.712	53
Overig		139
Directe werkgelegenheid		1.097
Indirecte werkgelegenheid		406
Totaal	141.339.175	1.503

Figuur 1. Verdeling toeristisch-recreatieve bestedingen naar sector

²⁴ De entreebestedingen hebben enerzijds betrekking op deelnamekosten voor dagtoeristische activiteiten (entree museum, entree evenement, rondvaart, etc) maar anderzijds ook op parkeerkosten in het kader van een verblijfstoeristisch of dagtoeristisch bezoek.

²⁵ De vervoerskosten hebben betrekking op vervoer ter plaatse als ook op de vervoerskosten voor de heen- en terugreis naar de regio IJmond. Binnen deze sector vindt doorgaans een wegkeffect plaats (bestedingen komen niet uitsluitend op de vakantiebestemming terecht).

Werkgelegenheid vanuit toerisme en recreatie bedraagt circa 1.500 FTE

De werkgelegenheid die met deze bestedingen gepaard gaat komt uit op circa 1.500 FTE (fulltime equivalenten ofwel voltijdbanen). Aangezien in de toeristisch-recreatieve sector veel met seizoensarbeid en deeltijdarbeid wordt gewerkt, correspondeert deze werkgelegenheid naar raming met ongeveer 1.950-2.250 banen. Dit is circa 3,4% van het aantal banen in de regio IJmond anno begin 2007 (61.740 banen, Bron: CBS).

Hotels de belangrijkste verblijfstoeristische categorie

Tabel 2 laat zien hoe de bestedingen en directe werkgelegenheid (FTE) over de verschillende toeristisch-recreatieve categorieën verdeeld zijn. Hieruit kan worden geconcludeerd dat 'hotels middenklasse en luxe' de belangrijkste verblijfstoeristische categorie is. Deze categorie genereert bijna € 30 miljoen (circa 21% van de bestedingen).

Dagtoerisme: accent op outdoor, evenementen en buitenrecreatie

Belangrijkste dagrecreatieve categorieën zijn outdoor/sportieve recreatie, strandbezoek, natuurgerichte buitenrecreatie en evenementenbezoek. Deze zorgen samen voor circa 61% van de toeristisch-recreatieve bestedingen in de regio IJmond.

Tabel 2. Bestedingen en directe werkgelegenheid naar categorie

Categorieën	Bestedingen (€)	Directe werkgelegenheid (FTE)
Hotels standaard	4.602.864	38
Hotels middenklasse en luxe	29.291.799	254
Campings toeristisch	2.255.393	18
Campings vast	1.938.150	17
Vakantiewoningen/appartementen	1.657.523	15
Groepsaccommodaties	342.142	3
Strandhuisjes	2.115.495	18
Watersport passanten	1.415.196	12
Watersport vast	5.608.800	50
Attracties	0	0
Musea en bezienswaardigheden	2.235.772	15
Rondvaarten en rondritten	559.350	4
Evenementen	13.146.216	96
Natuurgerichte buitenrecreatie	15.067.143	107
Strandbezoek	17.121.419	135
Kleine watersport	2.663.513	20
Outdoor/sportieve recreatie	41.336.400	295
Totaal	141.339.175	1.097

Meeste bestedingen vinden plaats in de gemeente Velsen

Gekeken is naar de bestemming van de toeristen en daarmee economische betekenis in de verschillende gemeenten binnen de regio. In onderstaand tabel zijn de bestedingen per gemeente weergegeven (uitgaande van gelijke bestedingsprofielen per gemeente). Uit deze tabel kan worden afgelezen dat verreweg de meeste bestedingen plaatsvinden in Velsen (67%).

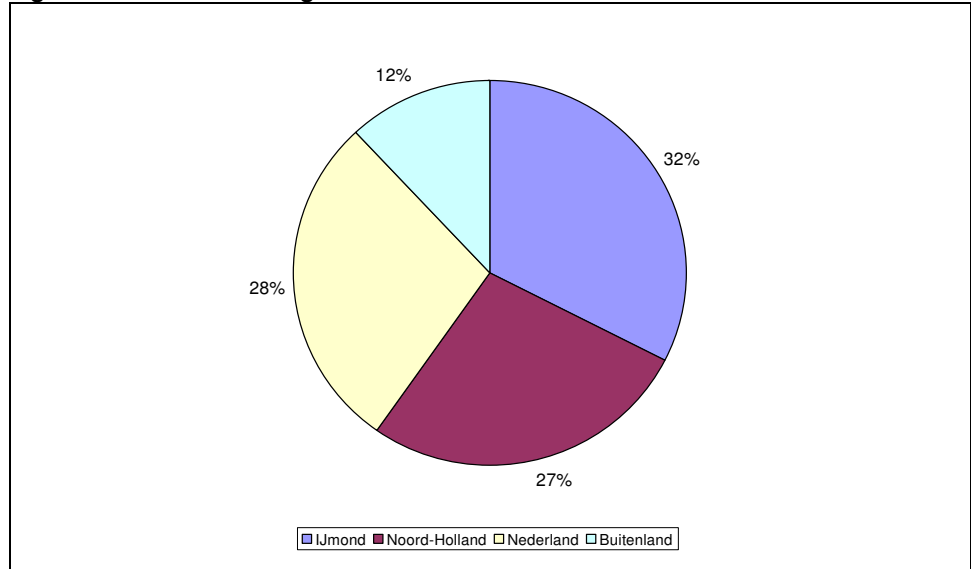
Tabel 3. Economische betekenis (bestedingen) naar gemeente

Gemeente	Verblijfstoerisme	Dagrecreatie	Totaal	Aandeel
Beverwijk	€ 13,4 miljoen	€ 8,7 miljoen	€ 22,1 miljoen	16%
Heemskerk	€ 6,8 miljoen	€ 6,5 miljoen	€ 13,4 miljoen	9%
Uitgeest	€ 5,1 miljoen	€ 6,1 miljoen	€ 11,2 miljoen	8%
Velsen	€ 23,9 miljoen	€ 70,8 miljoen	€ 94,7 miljoen	67%
Totaal	€ 49,2 miljoen	€ 92,1 miljoen	€ 141,3 miljoen	100%

40% bestedingen afkomstig van bezoekers van buiten Noord-Holland

Van de toeristisch-recreatieve bestedingen in de regio IJmond in 2007 is ongeveer 32% afkomstig van bezoekers uit de regio IJmond zelf. Ongeveer 27% is uitgegeven door inwoners van Noord-Holland en circa 28% door mensen uit de rest van Nederland. Buitenlanders zijn goed voor ongeveer 12% van de toeristisch-recreatieve bestedingen in de regio IJmond.

Figuur 2. Bestedingen naar herkomst van de bezoekers

Bijlage 6 Economische betekenis per gemeente

Inleiding

In deze bijlage is per gemeente een kort overzicht opgenomen van:

- Het aantal verblijfstoeristische overnachtingen;
- Het aantal dagbezoeken;
- De economische betekenis van toerisme en recreatie, uitgedrukt in bestedingen en werkgelegenheid.

Beverwijk

- In de gemeente Beverwijk hebben 114.857 overnachtingen plaatsgevonden in 2007. Hiermee is Beverwijk goed voor 27% van de overnachtingen in IJmond. Belangrijkste categorie zijn de hotels middenklasse en luxe (56%);
- Het aantal dagbezoeken in 2007 bedroeg 3.810.888. Dit is 42% van het totaal in IJmond en bijna gelijk aan het aandeel van Velsen. Verreweg de belangrijke categorie is de categorie "attracties" (Beverwijkse Bazaar);
- De toeristisch-recreatieve bestedingen bedroegen € 173,7 miljoen. De hiermee gepaard gaande werkgelegenheid wordt geraamd op 1.925 FTE. In tabel 6.1. zijn de bestedingen en werkgelegenheid uitgesplitst naar sector.

Tabel 6.1. Bestedingen en werkgelegenheid Beverwijk naar sectoren 2007

Sectoren	Bestedingen (in euro)	Werkgelegenheid (in FTE)
Logies	6.213.087	65
Horeca	25.410.317	184
Detailhandel	104.909.790	620
Entree	9.723.339	66
Vervoer	27.435.329	68
Overig		402
Directe werkgelegenheid		1.405
Indirecte werkgelegenheid		520
Totaal	173.691.862	1.925

Heemskerk

- In de gemeente Heemskerk hebben 68.107 overnachtingen plaatsgevonden in 2007. Hiermee is Heemskerk goed voor 16% van de overnachtingen in IJmond. Belangrijkste categorie zijn de hotels (72%);
- Het aantal dagbezoeken in 2007 bedroeg 704.933. Dit is 8% van het totaal in IJmond. De belangrijke categorieën zijn natuurgerichte buitenrecreatie (68%) en strandbezoek (23%);
- De toeristisch-recreatieve bestedingen bedroegen € 13,4 miljoen. De hiermee gepaard gaande werkgelegenheid wordt geraamd op 146 FTE. In tabel 6.2. zijn de bestedingen en werkgelegenheid uitgesplitst naar sector.

Tabel 6.2. Bestedingen en werkgelegenheid Heemskerk naar sectoren 2007

Sectoren	Bestedingen (in euro)	Werkgelegenheid (in FTE)
Logies	2.945.446	31
Horeca	5.132.068	37
Detailhandel	1.329.223	8
Entree	1.268.906	9
Vervoer	2.707.769	7
Overig		15
Directe werkgelegenheid		107
Indirecte werkgelegenheid		39
Totaal	13.383.412	146

Uitgeest

- In de gemeente Uitgeest hebben 46.723 overnachtingen plaatsgevonden in 2007. Hiermee is Uitgeest de 3^e gemeente van de regio en goed voor 11% van de overnachtingen in IJmond. Belangrijkste categorieën zijn vakantiewoningen/appartementen (46%) en toeristisch kamperen (51%);
- Het aantal dagbezoeken in 2007 bedroeg 580.033. Dit is 6% van het totaal in IJmond. Verreweg de belangrijkste categorie is natuurgebonden buitenrecreatie (85%);
- De toeristisch-recreatieve bestedingen bedroegen € 11,2 miljoen. De hiermee gepaard gaande werkgelegenheid wordt geraamd op 122 FTE. In onderstaande tabel zijn de bestedingen en werkgelegenheid uitgesplitst naar sector.

Tabel 6.3. Bestedingen en werkgelegenheid Uitgeest naar sectoren 2007

Sectoren	Bestedingen (in euro)	Werkgelegenheid (in FTE)
Logies	1.954.116	21
Horeca	3.545.606	26
Detailhandel	1.649.040	10
Entree	2.285.731	16
Vervoer	1.800.631	4
Overig		13
Directe werkgelegenheid		89
Indirecte werkgelegenheid		33
Totaal	11.235.124	122

Velsen

- In de gemeente Velsen hebben 189.106 overnachtingen plaatsgevonden in 2007. Hiermee is Velsen goed voor 45% van de overnachtingen in IJmond en verblijfstoeristisch gezien de belangrijkste gemeente. Belangrijkste categorie zijn de hotels middenklasse en luxe (50%), maar ook kamperen (22%) en watersport (19%) zijn belangrijke categorieën;
- Het aantal dagbezoeken in 2007 bedroeg 3.879.437. Dit is 43% van het totaal in IJmond en nog iets meer dan het aandeel van Beverwijk. De belangrijke categorieën zijn natuurgerichte buitenrecreatie (36%), strandbezoek (28%) en outdoor/sportieve recreatie (23%);
- De toeristisch-recreatieve bestedingen bedroegen € 94,7 miljoen. De hiermee gepaard gaande werkgelegenheid wordt geraamd op 988 FTE. In onderstaande tabel zijn de bestedingen en werkgelegenheid uitgesplitst naar sector.

Tabel 6.4. Bestedingen en werkgelegenheid Velsen naar sectoren 2007

Sectoren	Bestedingen (in euro)	Werkgelegenheid (in FTE)
Logies	10.178.193	107
Horeca	31.889.871	231
Detailhandel	7.116.795	42
Entree	32.465.935	221
Vervoer	13.009.984	32
Overig		88
Directe werkgelegenheid		721
Indirecte werkgelegenheid		267
Totaal	94.660.777	988